

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Petiti Philosophi & Doctoris Medici, Miscellaneorum Observationum Libri quatuor

Petit, Pierre

Trajecti ad Rhenum, 1682

Cap. XXVII. Locus Aristotelis de Thermis naturalibus illustratur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13245

aliæ aëris impressiones, quæ *μελέωρα* Græcis dicuntur, frivola plane hæc interpretatio est, & Aristotele indigna. Mire tamen hic æstuant interpretes, & cum bene longa disputatione se & lectorem fatigarunt, hunc hoc minus quam antea incertum dimittunt. Mihi simplicius &, nisi fallor, verius rem hanc posse explicari videtur, si dicamus morem fuisse veterum, *sacra* & *divina* appellandi ea, quorum nos causæ laterent, & quæ essent ejusmodi, ut sensus nostros aliqua specie insigni, aut potestate moverent. Ex ignorantia namque admiratio: ex admiratione divinitatis suspicio. Hinc *Θεήλαστον πᾶσι* & Euripidi: cuius causâ esset ignota. Sic mentem humanam *Seneca* epistola 41. *sacram*, immo Deum vocat, quia natura ejus in occulto est. *Prope est a te Deus, tecum est, intus est.* Ita dico, *Lucili, sacer intra nos spiritus sedet, malorum bonorumque observator & custos.* Tum deinceps lucos sacros, antra, aquarum calentium fontes, eadem ratione sacros existimatos declarat, verbis ad ostentationem usque exquisitis & sonantibus: *Si tibi occurrit vetustis arboribus, & solitam altitudinem egressis frequens lucus, & conspectum cæli densitate ramorum aliorum alios protegentium submovens, illa proceritas silvæ, & secretum loci, & admiratio umbræ in aperto tam dense, fidem tibi numinis facit.* Et paulo post: *Magnorum fluminum capita veneramur, subita ex abdito vasti amnis eruptio aras habet, coluntur aquarum calentium fontes, &c.* Magis verisimilis igitur causâ hæc est, cur ex aquæ habitæ sint *sacra*, quod scilicet ignota semper fuerit causâ ejus caloris, qui in iis præter naturam hujus elementi infixus manet; ut pote qui etiamnum naturæ studiosis disputandi materiam præbeat. Ut autem dixi, eorum mos fuit, quorum proprias causâs videre non possent, iis Deum auctorem inscribere & talia *sacra* & *divina* putare. Ceterum libet animi gratia, antequam hinc discedo, subjungere ex *Atheneo*, ea lavacra naturalibus aquis calidis scatentia,

non

nōn modo priscis sacra fuisse habita, sed etiam quod Herculi sacra essent, vulgo existimatum fuisse. ita enim libro 12. in disputatione de voluptate: Ἡ δὲ διὰ τί τὰ θεο-
μὰ ληστὰ τὰ φαινόμενα ἐκ τῆς γῆς πάντα Ἡρακλῆες φασὶν εἶ-
ναι ἱερά;

CAPUT XXVIII.

Vindicatur Virgilius a quorundam censura.

Numanus lib. 9. *Æneid.* sic in Trojanos invehitur:

*Non pudet obsidione iterum valloque teneri,
Bis capti Phryges, & morti pratendere muros:*

& quæ sequuntur. Ibi Critici Maronem accusant, quod *bis captos* dixerit Phrygas, quos *ter* obsessos, & expugnatos fuisse constet. Nos (inquit Brodeus lib. 4. *Miscell.* cap. 7.) *non bis tantum, sed ter captum, excisumque Ilium fuisse censemus: primum ab Hercule, deinde ab Amazonibus, postremo a Græcis duce Agamemnone. Unde Theocritus in Ara, Τευχεΐδα τρίπορθον vocat.* Tum pluribus exemplis ostendit, non debere Poëtarum dicta ad exactam historiæ & veritatis normam exigi: in quibus & hunc locum profert. Sed profecto *Virgilius* tali defensione, hoc quidem loco, non eget. Ter Trojam captam fuisse negari non potest: non tamen *Maro* ibi male *bis captos Phryges* Numanum istum dicere facit; qui scilicet non multo antea a Græcis victi sub Agamemnone fuissent: quæ altera Trojanorum clades, a prima quæ sub Hercule accedit, memoratur. Tametsi enim